

Δημοσίευση: 30 Ιουλίου 2019

Από το 1965 μέχρι το 1976 διετέλεσε προϊστάμενος Διαστημικών Εφαρμογών και Διαστημικής Φυσιολογίας της εταιρείας Μπέλκομ (Bellcomm Inc), της αποκλειστικής τεχνικής συμβούλου της Διεύθυνσης Επανδρωμένων Πτήσεων της NASA

Όταν ο πρώην ναζί Βέρνερ φον Μπράουν «έστησε» το φιλόδοξο διαστημικό πρόγραμμα των ΗΠΑ, έχοντας μεταφερθεί στην Αμερική μετά την ήττα του Χίτλερ, συγκέντρωσε γύρω του μια μικρή ομάδα στενών συνεργατών, οι οποίοι τελικά σχεδίασαν και υλοποίησαν το ιστορικό πρόγραμμα «Απόλλων», που έστειλε τους πρώτους ανθρώπους στη Σελήνη. Μέλος αυτής της ομάδας υπήρξε κι ένας Έλληνας, ο Αντώνης Κονταράτος, το όνομα του οποίου δεν έγινε τόσο γνωστό στη χώρα μας όσο θα έπρεπε.

Όπως θυμίζει το Ίδρυμα Ευγενίδου σε σχετική ανακοίνωση, με αφορμή τη συμπλήρωση

φέτος τον Ιούλιο 50 ετών από την πρώτη προσελήνωση ανθρώπου, ο Κονταράτος, γεννημένος το 1933 στην Αθήνα με καταγωγή από τον Πύργο της Σαντορίνης, υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους επιστήμονες της Αμερικανικής Διαστημικής Υπηρεσίας (NASA), όταν εκείνη ξεκίνησε την «μάχη του Διαστήματος» με τη Σοβιετική Ένωση.

Είχε σπουδάσει αρχικά ηλεκτρολόγος μηχανικός στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και στη συνέχεια στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT) και στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Καλιφόρνιας (Caltech), τις δύο κορυφαίες πολυτεχνικές σχολές των ΗΠΑ. Ο Αντώνης Κονταράτος ήταν επικεφαλής μιας ομάδας 16 διδασκτόρων διαφόρων ειδικοτήτων -βιοφυσικών, ψυχολόγων, μαθηματικών, χημικών κ.α.- που είχε αναλάβει το ρόλο συμβούλου της NASA σχετικά με τα προβλήματα υγείας και ασφάλειας των αστροναυτών του προγράμματος Apollo και των σχεδιαζόμενων διαπλανητικών επανδρωμένων πτήσεων.

Από το 1965 μέχρι το 1976, ο Κονταράτος διετέλεσε προϊστάμενος Διαστημικών Εφαρμογών και Διαστημικής Φυσιολογίας της εταιρείας Μπέλκομ (Bellcomm Inc), της αποκλειστικής τεχνικής συμβούλου της Διεύθυνσης Επανδρωμένων Πτήσεων της NASA. Η συμμετοχή του ήταν κομβική σε μία από τις πιο δραματικές στιγμές του προγράμματος Apollo, συγκεκριμένα στην αποστολή «Απόλλων 13», όταν καθώς το πλήρωμα πήγαινε στη Σελήνη, μία έκρηξη κατέστρεψε το σκάφος και οι τρεις αστροναύτες για να σωθούν, μπήκαν στην μικρή άκατο του σκάφους, η οποία ήταν όμως σχεδιασμένη για να βρίσκονται μόνο δύο άτομα.

Οι αστροναύτες θα πέθαιναν, επειδή παρουσιάστηκε ένα πρόβλημα στο σύστημα δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα και το κέντρο ελέγχου της NASA έπρεπε να βρει επιτόπου μία λύση, την οποία έδωσε τελικά ο Κονταράτος με μία ανορθόδοξη αλλά πετυχημένη ιδέα που είχε. Στη διάσημη κινηματογραφική ταινία «Apollo 13» με τον Τομ Χανκς (υποδύεται τον διοικητή της αποστολής Τζιμ Λάβελ), ο τεχνικός που καλείται να σώσει τους αστροναύτες, δεν είναι άλλος από τον Κονταράτο, ο οποίος βρήκε τρόπο να ταιριάξει έναν κύβο μέσα σε έναν κύλινδρο, σώζοντας έτσι την ζωή των αστροναυτών.

Οι Αμερικανοί του είχαν απονεμίσει πολλά βραβεία, μεταξύ των οποίων το βραβείο επιτεύγματος για το πρόγραμμα «'Ανθρωπος στο Φεγγάρι», που οδήγησε στο πρώτο βήμα του ανθρώπου στην Σελήνη. Το βραβείο αυτό του το απένειμε η NASA για τη «σημαινούσα συνεισφορά του προς το αμερικανικό έθνος». Επίσης, το 1971 βραβεύτηκε με ειδική μνεία

για την προσφορά του στις επανδρωμένες πτήσεις στο Διάστημα.

Όταν το 1976, ο Κονταράτος, αποφάσισε να εγκαταλείψει την καριέρα του στις ΗΠΑ και να γυρίσει στην Ελλάδα, η NASA, ως αποχαιρετιστήριο δώρο, πρότεινε να δοθεί το όνομά του σε μία κρημνώδη κορυφογραμμή (Dorsum) της Σελήνης. Ο Κονταράτος όμως αρνήθηκε και, αντί γι' αυτό, ζήτησε να ονομαστεί το εν λόγω σημείο «Dorsum Thera» από την ιδιαίτερη πατρίδα του, καθώς η μορφολογία του θύμιζε εκείνη της Σαντορίνης, κάτι που έγινε δεκτό από τη NASA.

Εκτός από το εθνικό διαστημικό πρόγραμμα, ο Κονταράτος είχε επίσης σημαντική συμμετοχή και σε άλλα εθνικά προγράμματα των Η.Π.Α: μαγνητορευστοδυναμικών εφαρμογών, υποβρύχιας εξερεύνησης, οδικής ασφάλειας, αντικαρκινικό πρόγραμμα, ενεργειακό πρόγραμμα και καταπολέμησης του AIDS.

Το 1976 εξελέγη καθηγητής διοίκησης της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου και δίδαξε μέχρι το 1984. Παράλληλα, μεταξύ 1979-1982 διετέλεσε διευθύνων σύμβουλος του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, ενώ μεταξύ 1985-1990 διετέλεσε αντιπρόεδρος Επιχειρησιακής Στρατηγικής της αμερικανικής εταιρείας Biotech Research Laboratories και καθηγητής στη Μεταπτυχιακή Σχολή Διοίκησης του Πανεπιστημίου Τζορτζ Ουάσιγκτον.

Το 1991 διορίστηκε πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του «Ευαγγελισμού» και το 1992 εξελέγη πρώτος γενικός διευθυντής στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, όπου και υπηρέτησε μέχρι το 1997. Στη συνέχεια, ανέλαβε γενικός διευθυντής της εταιρείας Golden Filter S.A, μεταξύ 1999-2000 γενικός διευθυντής του Νοσηλευτικού Ιδρύματος «Ερρίκος Ντυνάν» και το 2008 υπήρξε διοικητής του «Ευαγγελισμού». Ο Αντώνης Κονταράτος είχε γράψει πληθώρα βιβλίων για διάφορα θέματα (διαστημικά, μανάτζμεντ, υγείας κ.α.). Απεβίωσε το 2009.

Πηγή: ΑΠΕ - ΜΠΕ